

76. Her Şartta Namaz

İbadetlerin değeri, insana verdikleri zahmetle ölçülür. Zor ve sıkıntılı zamanlarda yapılan ibadetler şüphesiz daha sevaplıdır. Unutmamak lazımdır ki, hayırlı bir işte ne kadar çok meşakkat bulunursa ve o şey ne kadar zor tahsil edilirse, onda o kadar çok sevap vardır. Ne kadar zorlu işlerle meşgul olursak, ne kadar aşılmaz, sarp tepelere tırmanırsak, mükafatımız da o kadar büyük olur. Dolayısıyla, güzel hislerle dolma ve ibadetleri tam duyma yolunda, iradi olarak zorluklara katlanıp tastamam alacağımız bir abdestle beraber arkasından kılacağımız namazın mükafatı da o ölçüde büyük olacaktır. Nitekim, Resul-ü Ekrem (sav) ashab-ı kirama “Allah’ın, hatalarınızı silip temizlemeye ve sizi derece derece yükseltmeye vesile kıldığı şeyleri söyleyeyim mi?” dedikten sonra şunları saymıştır: Şartların alabildiğine ağırlaştığı ve abdest almanın zorlaştığı durumlarda, zahmetine rağmen eksiksiz abdest almak, mescitle ev arasında gelip gidip çok yol yürümek ve bir namazdan sonra diğer bir namazı beklemeye koyulmak.

Peygamber Efendimiz ’in hayatına baktığımızda Efendimiz ’in savaş şartlarında dahi namazı terk etmediğini, hatta namazı cemaatle kıldırıldığını biliyoruz. Bedir Savaşı’nın en çetin ânında bile ashab efendilerimiz cemaatle namaz kılmışlardı. Müşrik ordusu Müslümanlardan üç kattan daha fazlaydı. Tam bir ölüm kalım mücadelesi veriliyordu. Ama Allah Resulü ve ashabı canlarını kurtarmaktan ziyade, Allah’ın huzurunda yan yana, omuz omuza cemaatle namaz kılmayı seçmişlerdi. Yarısı namaz kılarken diğerleri savaşmış, namaz kılanlar savaşırken diğerleri namazlarını cemaatle eda etmişlerdi. Bu husus, Kur’an’da Nisâ süresinin 102. âyetinde anlatılmaktadır. Nefsimiz ve şeytan bizi namazdan alıkoymak için türlü bahaneler uydurur: “İşlerim çok yoğun, vakit bulamıyorum. Çalışırken izin vermiyorlar.” İsteyene namaz kılmak için yığınla formül vardır. Bizler namaz için çırpınalım, Allah yeri de zamanı da hazırlar. Sakın “Birkaç namaz kazaya kalsa ne olur?” demeyin. Bir vakit namaz, dünyaya değer! Namaz için çeşitli çözüm

ve formüller düşündüğünüz her anınız ibadet hükmüne geçer.

Evet, namaz öyle bir ibadettir ki her ne şartta olursa olunsun terk edilemez. Kur’an-ı Kerim’de namazın terki veya önemsenmemesi ile alâkalı olarak mealen şöyle buyrulur: “Namazlarından gafflete düşen, kıldıkları namazın değerini bilmeyen, namazlarının vaktini önemseyerek terk eden ya da vaktinde kılmayan musallilere veyl olsun!” (Mâun, 107/4 – 5) “Veyl” kelimesini İbn Abbas (ra) azap, Osman b. Affan (ra) Resulullah’tan (sallallahu aleyhi ve sellem) rivayet ile Cehennem ’de bir dağ, Ebu Said el-Hudrî (ra) yine Resulullah’tan (sallallahu aleyhi ve sellem) rivayet ile Cehennem ’de bir kişinin ancak kırk yıl aşağıya düşerek varabileceği bir çukur olarak tanımlamıştır.

“Sakar” adlı Cehenneme girişin gerekçesi sorulduğunda, orada bulunanların ilk söyledikleri sebep, namaz kılmayışları olmaktadır. “Her bir kişi kazandıkları karşılığında rehin alınmıştır. Ashabı’l-yemin müstesna, onlar Cennetlerdedirler. Suçlulara sorarlar: ‘Sizi Sakar’a (Cehenneme) ne sürükledi?’ Derler ki: ‘Biz namaz kılanlardan değildik, yoksullara yedirmezdik, (günaha, yanlışlıklara) dalanlarla birlikte dalarık. Din gününü de yalanladık. Nihayet ölüm gelip bize çattı. ’ Artık şefaate edebileceklerin şefaati de onlara fayda vermez.” (el-Müddessir, 74/38 – 48)

Namazı terk edenlerle ilgili bir diğer âyet-i kerimede Cenâb-ı Hakk mealen şöyle buyurur: “Bunlardan sonra ise namazı zayi eden, arzularına uyan bir kavim geldi. İşte onlar Gayy (Cehennem) ile karşılaşacaklardır.” (Meryem, 19/59) Bu âyet-i kerimeyi tefsir eden Efendimiz (sav), Ebu Umame el-Bâhilî’nin (ra) rivayeti ile şunları aktarmaktadır: “Eğer bir kaya parçası cehennemin kenarından aşağıya atılacak olursa, yetmiş yıl düşse bile Gayy ve Asam’a ulaşmadıkça cehennemin en derin noktasına ulaşmış olmaz.” “Gayy ve Asam nedir?” diye sorulunca da şöyle buyurdular: “Bunlar Cehennem ’in dip tarafındaki iki kuyudur. Cehennemliklerin irinleri

buralardan akar. Allah Teâlâ'nın: "Namazı terk eden, arzularına uyan bir kavim geldi. İşte onlar Gay ile karşılaşacaklar." (Meryem, 19/59)

Bir gün Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) namazdan bahsetti. Buyurdu ki: "Her kim şu beş vakit namazı eksiksiz kılarsa, namazı kıyamet gününde ona bir aydınlık, hakkında delil ve kurtuluş olur. Her kim de bu beş vakit namazı gereği gibi kılmazsa ne nur, ne delil ne de kurtuluş olur. Kıyamet gününde de Karun, Firavun, Haman ve Ubeyy ibn-i Halef ile birlikte dir." Hz. Ebu'd-Derda'nın (ra) rivayetine göre Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) kendisine şöyle bir tavsiyede bulunmuştur: "Parça parça kesilsen de yakılsan da Allah'a ortak koşma ve farz olan namazı bilerek terk etme. Kim ki farz olan namazı bilerek terk ederse, Allah'ın koruması ondan uzaklaşmıştır."

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), kişinin namazı terk ile küfre düşeceğini haber vermiş, namazın terk edilmesinin şirk olduğunu belirtmiş, "Namazı olmayanın (kâmil manada) dini yok demektir. Namazın dindeki yeri, başın bedendeki yeri gibidir, diyerek namazın mümin için dindeki merkezi konumuna dikkat çekmiştir. Maddî ve manevî hastalıkların temelinde namazsızlık vardır. Çünkü namaz bir nur, bir aydınlık sağanağıdır. Kulun Allâh (cc) ile doğrudan irtibatını sağlayan kopmaz bir bağıdır.

Son Anda Namaz

Kıyamet kopmuştu. Olağanüstü bir kalabalık vardı. Her yer insanlarla doluydu. Kimi şaşırıp kalmış, hareketsiz bir şekilde etrafına bakınıyor; kimi sağa sola koşuşturuyor, kimisi de diz çökmüş, başı ellerinin arasında bekliyordu. Yüreği yerinden fırlayacak gibiydi... Soğuk soğuk terler döküyordu. Dünyadayken kıyamet, sorgu-sual ve mizan hakkında çok şey duymuştu. Ama mahşer meydanındaki ürperti, korku ve bekleyişin bu denli dehşet vereceğini hiç düşünmemişti. Herkes sırasını bekliyor ve sırası gelen hesabını vermek üzere çağırılıyordu. Bu arada onun ismini de okudular. Hayretle bir sağa, bir sola baktı. "Beni mi çağırıyorsunuz?" dedi dudakları titreyerek...

Kalabalık birden yarılmış, bir yol olmuştu önünde. İki kişi kollarına girdi. Mahşer meydanının görevlileri oldukları belliydi. Kalabalığın arasından şaşkın bakışlarla yürüdü. Merkezî bir yere gelmişlerdi. Görevliler yanından uzaklaştılar. Başı önündeydi... Bütün hayatı, gözlerinin önünden geçiyordu. "Şükürler olsun." dedi kendi kendine ve devam etti:

Gözlerimi dünyaya açtığım evde, hep dinini en güzel şekilde yaşamaya çalışan insanları gördüm. Babam ibadetlerine azami dikkat ediyor, arkadaşlarıyla dini sohbetleri kaçırmıyor, malını İslâm yolunda harcıyordu. Annem de onun gibiydi. Ben de hep onlar gibi oldum. İnsanlara hizmete çalıştım. Onlara Allah'ı anlattım. Namazımı kıldım. Orucumu tuttum. Farz olan ne varsa yerine getirdim. Haramlardan kaçındım...

Yanaklarından gözyaşı süzülürken, "Rabbimi seviyorum, en azından sevdiğimi zannediyorum..." diyordu. Ama bir taraftan da "O'nun için ne yapsam az, Cennet'i kazanmama yetmez. Tek sığınağım Allah'ın bağışlaması ve rahmeti..." diye düşünmeden edemiyordu.

Hesap sürdükçe sürdü. Boncuk boncuk ter döküyordu. Sırlıklam olmuştu, müthiş bir şekilde titriyordu. Gözleri terazinin ibresine takılmış, neticeyi bekliyordu. Sonunda hüküm verilecekti. Oradan çıkarıldı. Eski yerine getirildi. Biraz sonra görevli melekler, mahşer meydanındaki kalabalığa döndüler.

Önce ismi okundu. Artık ayakları tutmaz olmuştu. Neredeyse yığılıp kalacaktı. Heyecandan gözlerini kapamış, okunacak hükme kulak kesilmişti. Mahşeri kalabalıktan bir uğultu yükseldi. Kulakları yanlış mı duyuyordu? İsmi "Cehennemlikler" listesinde geçmişti.

Dizlerinin üstüne yığıldı. Şaşkınlıktan dona kalmıştı. "Olamaaaazzzz!" diye bağırıldı. Sağa sola koşturdu. "Ben nasıl Cehennemlik olurum? Hayatım boyunca Allah yolunda hizmet eden insanlarla birlikte oldum. Onlarla beraber koş-turdum. Hep Rabbimi anlattım." diyordu.

Gözleri sağanak olmuş, titrek vücudunu ıslatıyordu. Görevliler kollarından tuttular ve kalabalığı yararak onu alevleri göklere yükselen

cehenneme doğru götürmeye başladılar. Çırpınıyordu... Bir kurtuluş yok muydu? Bir yardım eden çıkmayacak mıydı? Dudaklarından kelimeler kırık dökük, yalvarmayla karışık döküldü...

“Oruçlarım... Okuduğum Kur’anlar... Namazım... Hiçbiri beni kurtarmayacak mı?” diyordu. Bağıra bağıra yalvarıyordu. Alevlere çok yaklaşılmışlardı. Başını geriye çevirdi. Son çırpınışlarıydı. Resulullah, “Birinizin kapısının önünden bir nehir aksa ve o bu nehirde her gün beş kere yıkansa, acaba üzerinde hiç kir kalır mı? İşte bu, beş vakit namazın misalidir.

Allah onlar sayesinde bütün hataları siler.” buyurmamış mıydı? Bir kere daha “Namazlarım da mı beni kurtarmayacak?” diye düşündü ve “Namazlarım...” diye hıçkırdı.

Görevliler hiç durmadılar. Yürümeye devam ettiler ve sonunda onu dipsiz Cehennem çukurunun başına getirdiler. Alevlerin harareti yüzünü yakmıştı. Son bir defa dönüp geriye baktı. Artık gözleri de kurumuş, ümitleri sönmüştü. Başını öne eğdi. İki büklüm olmuştu. Kollarını sıkın parmaklar çözöldü. Görevlilerden biri onu itiverdi. Vücudunu birdenbire boşlukta buldu. Alevlere doğru düşüyordu. Tam birkaç metre düşmüştü ki bir el onu kolundan yakalayiverdi. Başını kaldırdı. Yukarıya baktı. Onu düşmekten kurtaran uzun beyaz sakallı bir ihtiyardı. Kendisini yukarıya çekti.

Üstündeki başındaki tozu silkerek ihtiyarın yüzüne baktı:

Siz de kimsiniz, dedi. İhtiyar gülümsedi:

Ben senin namazlarımın.

Neden bu kadar geç kaldınız? Son anda yetiştiniz. Neredeyse düşüyordum. İhtiyar acı acı gülümseyerek başını salladı:

Sen beni hep son anda yetiştirirdin, hatırladın mı?

Gözlerini açtığında yatağındaydı. Kan ter içinde kalmıştı. Bir iç çekti ve “Elhamdülillah çok şükür ki rüyaymış.” dedi. Sonra dışarıdan gelen sese kulak kabarttı. Yatsı ezanı okunuyordu. Bir ok gibi yerinden fırladı. Abdest alacaktı...